

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ช่วง โดยก่อนดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษานำร่อง (Pilot study) เพื่อตรวจสอบขั้นตอน ตัวแปร เครื่องมือ และปัญหาอุปสรรค หลังจากนั้นจึงดำเนินการวิจัย โดยกำหนดการวิจัย เป็น 2 ช่วง ดังต่อไปนี้

1. การวิจัยในช่วงที่ 1 ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยการสำรวจด้วยแบบสอบถาม

- 1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 1.2 เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย
- 1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 1.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การวิจัยในช่วงที่ 2 ศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมือง

- 2.1 ประชากรเป้าหมาย
- 2.2 เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย
- 2.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

จากการวิจัยทั้ง 2 ช่วงดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. วิจัยช่วงที่ 1 การมีส่วนร่วมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่มีสิทธิและมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง จำนวน 8,703 คน (รายงานสถิติประชากรและจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2553) ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านเกษตรวิสัย	จำนวน	854	คน
หมู่ที่ 2 คุ้มวัดธาตุ คุ้มป่าเม็ก	จำนวน	1,290	คน
หมู่ที่ 3 บ้านหนองแวง	จำนวน	1,238	คน
หมู่ที่ 4 บ้านป่ายาง	จำนวน	475	คน
หมู่ที่ 8 คุ้มใต้	จำนวน	1,089	คน
หมู่ที่ 9 บ้านหนองแวง	จำนวน	692	คน
หมู่ที่ 10 คุ้มป่าบาก	จำนวน	413	คน
หมู่ที่ 13 คุ้มน้อย	จำนวน	372	คน
หมู่ที่ 14 คุ้มน้อย	จำนวน	737	คน
หมู่ที่ 15 บ้านป่ายาง	จำนวน	774	คน
หมู่ที่ 16 คุ้มกลาง	จำนวน	769	คน
รวม	จำนวน	8,703	คน

1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)
วิธีหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 35)

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนของขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

E = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (โดยในวิจัยครั้งนี้กำหนดให้เท่ากับ

0.05)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{8,703}{1 + (8,703)(0.05^2)} \\ &= \frac{8,703}{1 + (8,703 \times .0025)} \\ &= 382.42 \end{aligned}$$

ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสะดวกต่อการคำนวณและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้สามารถเป็นตัวแทนของประชากรอย่างสมบูรณ์ จึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้านเป็นเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วนเทียบกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ดังแสดงในตารางที่ 3

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	ชื่อหมู่บ้านและชุมชน	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
1	หมู่ที่ 1 บ้านเกษตรวิสัย	854	39
2	หมู่ที่ 2 คุ่มวัดธาตุ คุ่มป่าเม็ก	1,290	59
3	หมู่ที่ 3 บ้านหนองแวง	1,238	57
4	หมู่ที่ 4 บ้านป่ายาง	475	22
5	หมู่ที่ 8 คุ่มใต้	1,089	50
6	หมู่ที่ 9 บ้านหนองแวง	692	32
7	หมู่ที่ 10 คุ่ม ป่าบาก	413	19
8	หมู่ที่ 13 คุ่มน้อย	372	17
9	หมู่ที่ 14 คุ่มน้อย	737	34
10	หมู่ที่ 15 บ้านป่ายาง	774	36
11	หมู่ที่ 16 คุ่มกลาง	769	35
รวม		8,703	400

ที่มา : รายงานสถิติจำนวนประชากรและจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2553

ขั้นตอนที่ 3 โดยใช้วิธีการเลือกสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

โดยการจับสลาก เพื่อให้ได้ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง วิธีการคือ ทำกล่องจับสลากทั้งหมดจำนวน 11 กล่อง พร้อมเขียนชื่อหมู่บ้านข้างกล่องทุกกล่อง จากนั้นทำสลากด้วยการเขียนเลขที่ตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหมู่บ้าน ให้ครบตามจำนวนของแต่ละหมู่บ้านแล้วดำเนินการหยิบสลากทีละใบพร้อมบันทึก แล้วนำไปเปรียบเทียบว่าเลขที่สลากดังกล่าวตรงกับอันดับบุคคลที่เท่าไรของบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หลังจากหยิบทุกครั้งให้นำสลากที่หยิบได้ใส่ลงกล่องคืน เพื่อให้ทุกเลขที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีโอกาสได้ถูกเลือกเท่าๆ กัน หากได้รายชื่อเดิมให้จับสลากใหม่ จนกระทั่งได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2.2 กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

1.2.3 ร่างแบบสอบถาม นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความครบถ้วนและครอบคลุมเนื้อหา ภาษาและรูปแบบ เมื่อได้รับข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นำร่างแบบสอบถามมาทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.2.4 นำแบบสอบถามการหาความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อว่าคำถามต่าง ๆ ในแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่เพียงใด ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยกำหนด ดังนี้

สอดคล้อง ให้คะแนน +1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

ไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย

1. ดร.เสฐียรพงษ์ ติวินา ปรินญาเอกสาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา

คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล

2. นายประมุข แพงคำ วุฒิการศึกษา ร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3. นางมยุรา พรหมอ้วน วุฒิการศึกษา ค.บ. (ภาษาไทย) ศศ.ม.(ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

1.2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขของผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุง แก้ไขแล้วเสนอคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาอีกครั้ง

1.2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อ 2.1.5 ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีหา Corrected-Item Total correlation ได้ค่าระหว่าง 0.2269 ถึง 0.8522 และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.8932

1.2.7 นำแบบสอบถามทั้งหมดมาปรับปรุงแล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยครอบคลุมวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง จำนวน 8 ข้อ เป็นประเด็นความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ซึ่งวัดความรู้ทางการเมืองด้วยคำถามแบบปรนัย 2 ตัวเลือกคือ ใช่หรือไม่ใช่ กำหนดให้คะแนนผู้ที่ตอบถูกได้ข้อละ 1 คะแนน และตอบผิดได้ 0

ข้อที่ 1,5,6,7,8	ตอบใช่ ค่าคะแนนได้เท่ากับ 1
	ตอบไม่ใช่ ค่าคะแนนได้เท่ากับ 0

ข้อคำถามข้อที่ 2,3,4	ตอบใช่ ค่าคะแนนได้เท่ากับ 0
	ตอบไม่ใช่ ค่าคะแนนได้เท่ากับ 1

เกณฑ์ในการประเมินความรู้ความเข้าใจในทางการเมือง โดยมีเกณฑ์ดังนี้
(จันทิมา โคชะนันท์. 2544 : 65)

มีคะแนน 1 - 3 หมายถึง ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองอยู่ระดับต่ำ

มีคะแนน 4 - 6 หมายถึง ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองอยู่ระดับปานกลาง

มีคะแนน 7 - 8 หมายถึง ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองอยู่ระดับสูง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเมือง
จำนวน 6 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า(Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบ Likert
scale โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดค่าคะแนนดังนี้ คือ

การรับข้อมูลข่าวสารเป็นประจำทุกวัน	ได้	5	คะแนน
การรับข้อมูลข่าวสาร 5-6 วัน/สัปดาห์	ได้	4	คะแนน
การรับข้อมูลข่าวสาร 3-4 วัน/สัปดาห์	ได้	3	คะแนน
การรับข้อมูลข่าวสาร 1-2 วัน/สัปดาห์	ได้	2	คะแนน
ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสาร	ได้	1	คะแนน

เกณฑ์ในการประเมินการรับข้อมูลข่าวสารการเมือง ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย แปล
คะแนนตามเกณฑ์จุดกึ่งกลาง ของช่วงคะแนน (Class Interval) โดยมีเกณฑ์ดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมือง จำนวน 7 ข้อ มีลักษณะ
คำถามเชิงบวกและเชิงลบ เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบ
Likert scale โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดค่าคะแนนดังนี้ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
เฉยๆ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์ในการประเมินทัศนคติทางการเมือง ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย แปลคะแนนตาม
เกณฑ์จุดกึ่งกลางของช่วงคะแนน (Class Interval) โดยมีเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 :
102)

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ทัศนคติทางการเมืองอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย
อย่างยิ่ง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ทัศนคติทางการเมืองอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ทัศนคติทางการเมืองอยู่ในระดับเฉยๆ

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ทัศนคติทางการเมืองอยู่ในระดับเห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ทัศนคติทางการเมืองอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมือง
จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะข้อความที่เกี่ยวกับความรู้สึกมีอำนาจ มีความสามารถและเป็นส่วน
หนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลของการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เป็นมาตราส่วนประเมินค่า
(Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบ Likert scale โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดค่าคะแนนดังนี้ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 5 คะแนน

เห็นด้วย ให้ 4 คะแนน

เฉยๆ ให้ 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย ให้ 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์ในการประเมินความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมือง ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย
แปลคะแนนตามเกณฑ์จุดกึ่งกลางของช่วงคะแนน (Class Interval) โดยมีเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม
ศรีสะอาด. 2545: 102)

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมืองอยู่ในระดับ
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมืองอยู่ในระดับ
ไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมืองอยู่ในระดับ
เฉยๆ

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมืองอยู่ในระดับ
เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมืองอยู่ในระดับ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของภาครัฐ จำนวน 5 ข้อ มี
ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบ Likert
scale โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดค่าคะแนนดังนี้ คือ

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์ในการประเมินการดำเนินงานของภาครัฐ ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย แปลคะแนนตาม
เกณฑ์จุดกึ่งกลางของช่วงคะแนน (Class Interval) โดยมีเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545:
102)

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง การดำเนินงานของภาครัฐอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง การดำเนินงานของภาครัฐอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง การดำเนินงานของภาครัฐอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง การดำเนินงานของภาครัฐอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง การดำเนินงานของภาครัฐอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลตอบแทนจากกลุ่มการเมือง จำนวน 6 ข้อ
กำหนดแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ที่
กำหนดค่าคะแนนดังนี้ คือ

ประจำ	ให้	3	คะแนน
บางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ไม่เคยรับ	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์ในการประเมินผลตอบแทนจากกลุ่มการเมือง โดยนำค่าเฉลี่ยแต่ละประเด็นไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้ค่าเฉลี่ยกลาง (mid point) เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2532 : 111)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายความว่า รับผลตอบแทนจากกลุ่มการเมืองระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายความว่า รับผลตอบแทนจากกลุ่มการเมืองระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.00 หมายความว่า รับผลตอบแทนจากกลุ่มการเมืองระดับมาก

ตอนที่ 8 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง
2. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง
3. ด้านการชุมชนเคลื่อนไหวทางการเมือง
4. ด้านการจัดตั้งและเป็นสมาชิกพรรคการเมือง
5. ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักร พุทธศักราช 2550

จำนวน 29 ข้อ เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดค่าคะแนนดังนี้ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	เป็นทุกครั้ง
ระดับ 4	หมายถึง	บ่อยครั้ง
ระดับ 3	หมายถึง	บางครั้ง
ระดับ 2	หมายถึง	นานๆครั้ง
ระดับ 1	หมายถึง	ไม่เคย

เกณฑ์ในการประเมินการมีส่วนร่วมทางการเมือง ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย แปลคะแนนตามเกณฑ์จุดกึ่งกลางของช่วงคะแนน (Class Interval) ประยุกต์จากบุญชม ศรีสะอาด (2547 : 100-101) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 9 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดให้เป็นระเบียบหมวดหมู่ โดยการจัดกลุ่มข้อความหรือประโยค (Grouping) ที่มีลักษณะหรือความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงและแจกแจงความถี่ (Frequency distribution)

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอความร่วมมือจากสำนักงานเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พร้อมแบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

1.3.2 ผู้วิจัยแต่งตั้งผู้ช่วยผู้วิจัยและให้การอบรมในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.3 เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน จากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.3.4 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนด้วยตนเอง จนได้แบบสอบถามครบตามจำนวนทุกฉบับ

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาจัดหมวดหมู่และบันทึกข้อมูลแต่ละข้อ แล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.4.1 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายเกี่ยวกับด้านปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.4.2 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1.4.3 สถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์หลายตัวแปร เพื่ออธิบายอิทธิพลและลำดับความสำคัญที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

1.4.4 การวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยใช้การแจกแจงความถี่ และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แบบพรรณนาความ

1.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.5.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

- 1) หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ Corrected-Item Total correlation
- 2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์

แอลฟาของ Cronbach

1.5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 1) ค่าความถี่
- 2) ค่าร้อยละ
- 3) ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
- 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 5) ค่าความถี่

1.5.3 สถิติทดสอบ ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไป ที่มีผลต่อตัวแปรตาม ซึ่งมีตัวเดียว โดยการคัดเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการทีละตัว (Stepwise)

2. การวิจัยช่วงที่ 2 ศึกษาปัญหา/อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขการมีส่วนร่วม ทางการเมือง ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

เป็นการคืนความรู้สู่ชุมชน นำผลการวิจัยในช่วงที่ 1 ไปนำเสนอและเพิ่มเติมใน
ประเด็นต่าง ๆ ที่ยังขาดความสมบูรณ์ พร้อมศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข
ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการจัดสนทนากลุ่ม
(Focus Group) และการสัมภาษณ์บุคคล

2.1 ประชากรเป้าหมาย เลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติของตัวอย่าง
เช่น ผู้นำชุมชน แกนนำ และคณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 18 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม(Focus group)
โดยมีวิธีการในการสร้างเครื่องมือชุดคำถามในการสนทนา ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ
นำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างชุดคำถาม

2.2.3 ร่างชุดคำถามสนทนากลุ่ม กำหนดหัวข้อ ประเด็นสนทนา และจัดลำดับ
คำถาม นำเสนอที่ปรึกษาวิจัยพิจารณาเพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้ว
นำไปใช้

2.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการจัดการสนทนากลุ่ม
ดังต่อไปนี้

2.3.1 ขั้นเตรียมการ

1) ประสานงานกับประชากรเป้าหมาย ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม คือ ผู้นำ
ชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการ แกนนำหรือตัวแทนหมู่บ้าน ทั้ง 13 หมู่บ้าน รวมเป็น 18 คน ทำ
การชี้แจงรายละเอียด และเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

2) จัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ สถานที่จัดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์
ภายในวัดกลางเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้เก้าอี้นั่งแบบ
ล้อมวง อุปกรณ์ที่ใช้คือ กระดาษ ปากกา กล้องถ่ายรูป และเครื่องบันทึกเสียง

3) กำหนดผู้ดำเนินการสนทนา ผู้ช่วยการสนทนา และผู้จดบันทึก พร้อม
ชี้แจงทำความเข้าใจ

2.3.2 ขั้นตอนการ โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

โดยมีวิธีการดำเนินการสนทนากลุ่มดังนี้

- 1) ตรวจสอบความพร้อมเรื่องสถานที่และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ บริเวณ
- 2) สร้างบรรยากาศให้เกิดความคุ้นเคยระหว่างนักวิจัยหรือผู้นำสนทนากับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อให้มีปฏิสัมพันธ์กันให้มากที่สุด หรือมุ่งให้บุคคลในกลุ่มได้มีการอภิปรายโต้แย้งกัน
- 3) ให้ผู้ร่วมสนทนาได้พูดแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่ผู้วิจัยตั้งไว้โดยเรียงจากคำถามที่เป็นเรื่องทั่วไป แล้วจึงนำเข้าสู่ประเด็นชุดคำถามในการสนทนากลุ่ม
- 4) เวลาในการจัดสนทนากลุ่ม ประมาณ 2 ชั่วโมง
- 5) หลังจากการจัดสนทนากลุ่มแล้วเสร็จ ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์บุคคลโดยผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม ใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง

2.3.3 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากการจัดสนทนากลุ่มแล้ว ผู้วิจัยทำการถอดถอดถอดถอดข้อความการสนทนากลุ่มจากเครื่องบันทึกเสียง

2.3.4 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอเชิงพรรณนา ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- 1) จัดกลุ่มประเด็นของสาระ (Grouping) ที่ผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้ตอบตามกระบวนการในการจัดสนทนากลุ่ม
- 2) อธิบาย ขยายความ เรียบเรียงเนื้อความ (Explanation)
- 3) ตีความในประโยคคำพูดบางคำ (Interpretative)
- 4) พรรณนาความ (Descriptive)